

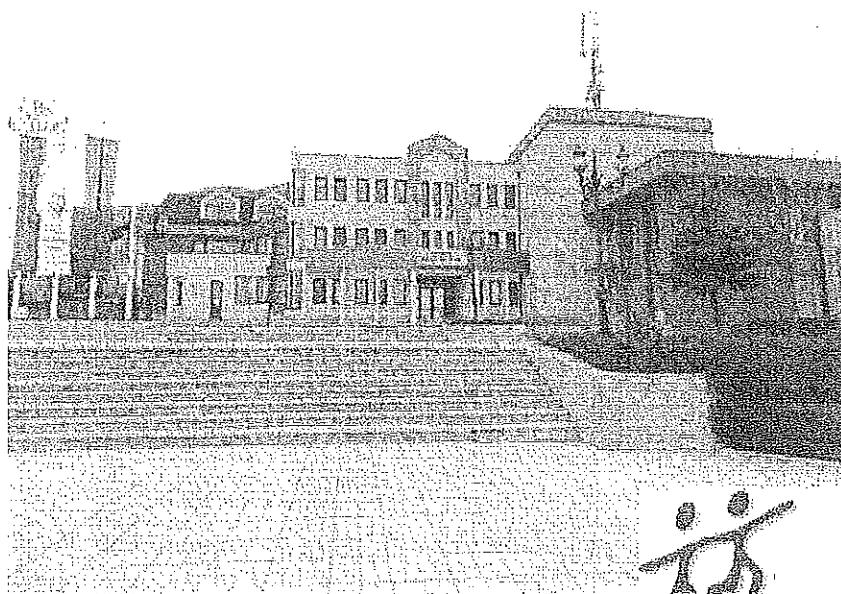

ОБЩИНА САПАРЕВА БАНЯ

2650 гр. Сапарева баня, ул. "Германя" № 1, телефони : 0701/4 1913;
0707/2-33 - 78; факс: 0707/2-34-80; e-mail:sap_oba@abv. bg

ПРОЕКТ!

ОБЩИНСКИ ГОДИШЕН ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА НА ОБЩИНА САПАРЕВА БАНЯ 2026г.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Годишният общински план е документ за планиране на младежката политика на местно ниво, програма и методика за изпълнение на националната политика за младите хора. Стратегическите цели на работата и дейностите за младите хора са свързани с насърчаване на икономическата активност и кариерното развитие, подобряване на достъпа до информация и качествени услуги, насърчаване на здравословния начин на живот, превенция на социалното изключване на млади хора в неравностойно положение.

Планът за младежта в Община Сапарева баня е разработен в съответствие с чл. 15 от Закона за младежта и Националната стратегия за младежта 2021-2030 година. Общинският план се приема от Общинския съвет по предложение на кмета на общината съгласно чл. 16, ал. 1 от Закона за младежта, Глава Втора.

II. АНАЛИЗ НА ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВОТА ПРЕД МЛАДЕЖТА В ОБЩИНА САПАРЕВА БАНЯ

1. Демографски процеси

По данни от текущата демографска статистика, населението на страната в края на 2024 г. е 6 437 360 души. В сравнение с предходната година населението е намаляло с 8 121 души, или с 0.13%. През 2024 г. в страната са регистрирани 53 727 родени деца, като от тях 53 428 (99.4%) са живородени. В сравнение с предходната година броят на живородените е намалял с 3 769, или с 6.6%. Броят на умрелите лица през 2024 г. е 100 736, а коефициентът на обща смъртност - 15.6%. Спрямо предходната година броят на умрелите намалява с 270, или с 0.3%.

Населението на Общината по данни на ГРАО към 17.02.2025г. наброява 6978 души, разпределени в 4 населени места по настоящ адрес- град Сапарева баня и селата Овчарци, Ресилово и Сапарево.

Общият брой на младите хора в общината за 2025. на възраст 15-29 г. е 920 жители.

Естественят и механичен прираст за страната са отрицателни. Регистрираните безработни лица за община Сапарева баня са 334 лица, от които 71 лица безработни лица до 29г.

В условията на динамично развиващото се общество, настъпващите промени и засилващата се емиграция на млади хора в чужбина на преден план излизат дейностите, които трябва да мотивират младите хора да се образуват и реализират в България, да търсят и получават изява, за да имат самочувствие.

2. Образователна структура при младите хора и достъп до образование

На територията на община Сапарева баня функционират: 1 средно общообразователно училище и 1 целодневна детска градина с 3 филиала по селата .

Като цяло развитието на общинската образователна система (формалната) през последните години е насочена към поддръжка и модернизирание, в т.ч. и чрез енергийна ефективност на материално-техническата база с цел създаване на подобри материални условия за качествен учебно-възпитателен процес; осигуряване на равен достъп до качествено образование на всички деца и младежи независимо от местоживеенето и етническата принадлежност. Местното училище участва в националните програми и проекти на МОН за подобряване качеството на учебния процес и прилагане на иновативни техники за обучения.

- През 2025г. община Сапарева баня изпълни проект: „**Основен ремонт на училищен физкултурен салон в СУ “Христо Ботев“, ул.“3-ти март“ №2, гр. Сапарева баня, местонахождение: ПИ 65365.602.404.кв.125 по плана на община Сапарева баня**“ на стойност 275 683лв. с ДДС, финансиран по модул 2 “Основен ремонт на съществуващи физкултурни салони“ по Програма за изграждане и основен ремонт на спортни площадки и физкултурни салони в държавните и общинските училища за периода 2024-2026г. към Министерство образованието и науката. По проекта се извърши основен ремонт и доставка на оборудване за малкия физкултурен салон на училището. Чрез реализацията на проекта се повиши енергийната ефективност на малкия салон на СУ “Христо Ботев“, обнови се оборудването на салона и училището се сдоби с нова, модерна и актуална базова среда за спорт и обучение на закрито за учениците от община Сапарева баня.

3. Здравословен начин на живот на младите хора

В община Сапарева баня се полагат усилия за подобряване качеството на условията на живот, работа и учене на младежите. Особено внимание се отделя на насърчаването за здравословен начин на живот и на превантивните мерки, по-специално по отношение на злоупотреба с алкохол, използването на наркотици, тютюнопушенето, насилието и пр. В учебните и детските заведения на територията на общината има изградени здравни кабинети, които осигуряват медицинско обслужване.

Макар като цяло здравословното състояние на младежите в общината да е задоволително, някои аспекти предизвикват особена загриженост, а именно въпросите свързани с храненето, физическата активност, сексуалното и психичното здраве. През последните години се наблюдава повишаване на процента на младите хора, с които са с наднормено тегло, което ще окаже негативно влияние върху тяхното здраве и активен живот през следващите години.

4. Заетост на младежта

БЕЗРАБОТИЦА

Безработните лица през четвъртото тримесечие на 2025 г. са 95.7 хил., от които 53.8 хил. (56.2%) са мъже и 41.9 хил. (43.8%) - жени. Коефициентът на безработица е 3.2%, съответно 3.4% при мъжете и 3.0% при жените.

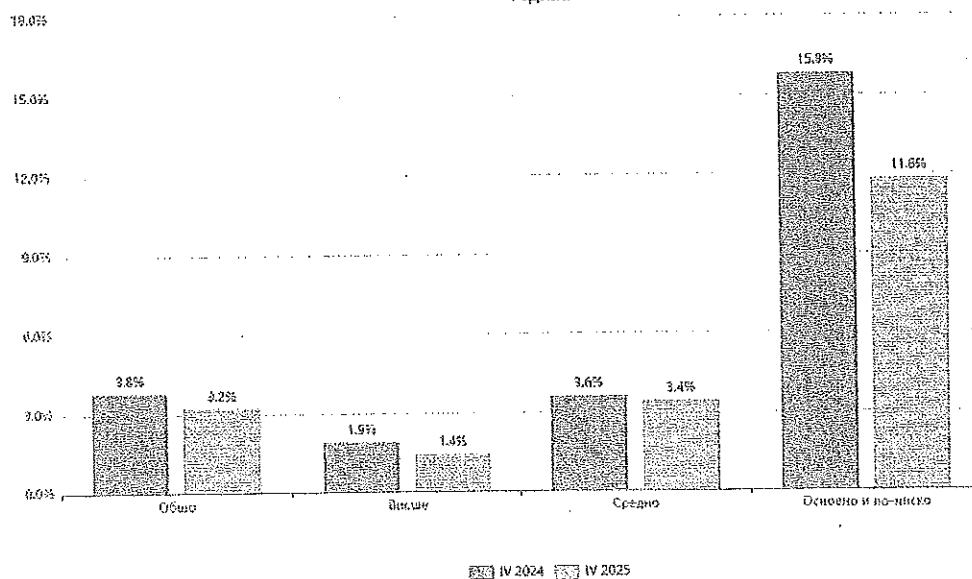
От всички безработни 17.6% са с висше образование, 54.7% - със средно, и 27.7% - с основно или по-ниско образование. Коефициентите на безработица по степени на образование са съответно 1.4% за висше образование, 3.4% за средно образование и 11.8% за основно и по-ниско образование.

Продължително безработни (от една година или повече) са 42.1 хил. души, или 43.9% от всички безработни лица. Коефициентът на продължителна безработица е 1.4%.

От общия брой на безработните 15.6 хил., или 16.3%, търсят работа за първи път.

Коефициентът на безработица за възрастовата група 15 - 29 навършени години през четвъртото тримесечие на 2025 г. е 7.3% (8.0% при мъжете и 6.4% при жените). В сравнение със същото тримесечие на 2024 г. този коефициент е по-висок с 0.8 процентни пункта, като увеличението при мъжете е с 0.5 процентни пункта, а при жените - с 1.2 процентни пункта.

Фиг. 1. Коефициенти на безработица по степени на образование през четвъртото тримесечие на 2024 и 2025 година

ЗАЕТОСТ

Общият брой на заетите лица през четвъртото тримесечие на 2025 г. е 2 919.5 хил., от които 1 546.5 хил. мъже и 1 373.0 хил. жени. Относителният дял на заетите от населението на възраст 15 и повече навършени години е 53.1%, като при мъжете този дял е 59.2%, а при жените - 47.5%.

В сектора на услугите работят 2 017.3 хил. души, или 69.1% от заетите лица, в индустрията - 777.7 хил. (26.6%), а в селското, горското и рибното стопанство - 124.4 хил. (4.3%).

По статус в заетостта заетите се разпределят по следния начин: 5.9% (170.9 хил.) са работодатели, 7.2% (209.3 хил.) - самостоятелно заети без наети, 86.8% (2 532.8 хил.) - наети, и 0.2% (6.5 хил.) - неплатени семейни работници. От общия брой на наетите 1 865.4 хил. (73.7%) работят в частния сектор, а 667.3 хил. (26.3%) - в обществения. С временна работа (за определен период от време) са 63.5 хил., или 2.5% от наетите лица.

През четвъртото тримесечие на 2025 г. заетостта в отделните възрастови групи е следната:

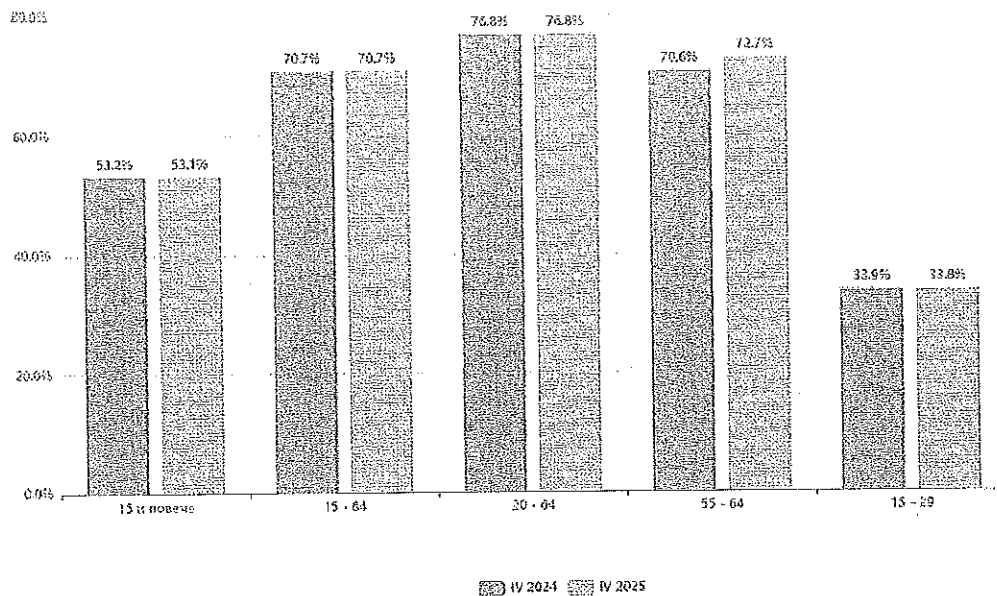
Заетите лица на възраст 15 - 64 навършени години са 2 794.8 хил. (1 478.4 хил. мъже и 1 316.3 хил. жени), а коефициентът на заетост е 70.7% (73.9% за мъжете и 67.5% за жените).

Коефициентът на заетост за населението на възраст 15 - 29 навършени години е 33.8% (36.6% за мъжете и 30.8% за жените).

Коефициентът на заетост за населението на възраст 20 - 64 навършени години е 76.8%, съответно 80.4% за мъжете и 73.2% за жените. В сравнение с четвъртото тримесечие на 2024 г. коефициентът на заетост (20 - 64 навършени години) остава непроменен.

Заетите лица на възраст 55 - 64 навършени години са 656.4 хил., или 72.7% от населението в същата възрастова група (77.3% от мъжете и 68.3% от жените). В сравнение с четвъртото тримесечие на 2024 г. коефициентът на заетост за възрастовата група 55 - 64 навършени години се увеличава с 2.1 процентни пункта.

Фиг. 2. Коефициенти на заетост по възрастови групи през четвъртото тримесечие на 2024 и 2025 година

ИКОНОМИЧЕСКА НЕАКТИВНОСТ

Общият брой на икономически неактивните лица (лицата извън работната сила) на възраст 15 и повече навършени години през четвъртото тримесечие на 2025 г. е 2 485.9 хил., от които 1 011.9 хил. (40.7%) са мъже и 1 474.0 хил. (59.3%) - жени.

Икономически неактивните на възраст 15 - 64 навършени години са 1 063.1 хил. (469.1 хил. мъже и 594.0 хил. жени) и представляват 26.9% от населението в същата възрастова група (23.5% от мъжете и 30.4% от жените). От тях 42.2% са неактивни поради участие в образование или обучение. Обезкуражените на възраст 15 - 64 навършени години са 19.9 хил., или 1.9% от икономически неактивните лица в същата възрастова група.

Източник: НСИ

4.1. Текущи програми, осигуряващи младежка заетост

1. ПРОГРАМА „МЛАДЕЖКА ЗАЕТОСТ +“ (2021-2027)

Това е активна и водеща мярка по Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027 г., насочена към:

- подпомагане на прехода от образование към заетост;
- стажуване при работодател;

- обучение по време на работа;
- придобиване на професионален опит и „меки“ умения.

Проектът се изпълнява от Агенцията по заетостта и осигурява финансово стимулиране на работодатели, които наемат млади хора.

Статистиката за 2025 показва, че по тази мярка има над 12 000 заявки за повече от 22 000 работни места, а програмата „Младежки практики“ също е регистрирала голям интерес.

2. ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД + (ESF+) – МЕРКИ ЗА МЛАДЕЖКА ЗАЕТОСТ

Чрез Европейския социален фонд плюс (ESF+), България получава средства за широк спектър от действия, включително:

- подобряване на достъпа до работа;
- повишаване на уменията;
- специални мерки за младежка заетост и социално включване.

Част от тези средства са разпределени през националната програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027 г., като включват и мерки за младежките групи.

3. ПРОГРАМА „YOUTH INTERNSHIPS“ (YOUTH INTERNSHIPS – ПРОЕКТ)

Започнала е през юни 2025 г., проектът „Youth Internships“ и е насочен към: млади хора между 16 и 29 години;

- предоставяне на възможности за професионално развитие и придобиване на реален опит;
- подкрепа на безработни, неактивни и учащи се, които търсят работа.

Това е по-нов проект, който допълва националните програми с практическа трудова интеграция.

4. ЕВРОПЕЙСКА ГАРАНЦИЯ ЗА МЛАДЕЖТА (YOUTH GUARANTEE)

България участва в Европейската гаранция за младежта, която цели всеки младеж (15-24), който не е зает, да получи качествена оферта за работа, обучение или стаж до 4 месеца след напускане на образователна система или регистрация като безработен.

Това е рамкова мярка на ЕС, от която България се възползва чрез своите национални политики за заетост.

5. ПРОГРАМА ЗА ФИНАНСИРАНЕ НА МЛАДЕЖКИ ЦЕНТРОВЕ (2026-2028)

Правителството прие Програма за финансиране на младежки центрове, насочена към:

подкрепа на инициативи и услуги за млади хора (15-29 г.);

стимулиране на гражданско участие, социално предприемачество и обучение;

равен достъп до възможности в малки и големи населени места.

Това подпомага косвено заетост чрез социални и образователни дейности.

Източник: МТСП и АСП, ИСУН

4.2. Ситуационен анализ на младежката заетост в община Сапарева баня през 2025г.

Регистрираните безработни лица до 29г. в бюро по труда в община Сапарева баня са 257 лица, от които: 22 лица с висше образование, средно образование 209 и с основно и по-ниско 28 и 11 лица от ромски произход.

Младежката безработица на територията на общината се обуславя от два фактора - младежите в трудоспособна възраст напускат общината, за да търсят реализация в по-големите градове и чужбина.

Националната политика по заетостта предлага специални мерки за заетост на младежите, включващи информация и услуги за професионално ориентиране и обучение, квалификация и преквалификация, помощ при започване на работа и субсидирани схеми за заетост.

За противодействие на младежката безработица Общинска администрация Сапарева баня осигурява всяка година работни места по националните и европейски програми за заетост на младежи до 29 години, като по Национална програма „Старт на кариерата“ през 2025г. общината няма наето лице по програмата.

През 2025г. показателите на територията на община Сапарева баня за изпълнение на индикаторите, заложи в Националната стратегия за младежта (2010-2030) и Годишния план на община Сапарева баня за младежта за 2025г. са както следва по данни на Дирекция "Бюро по труда"- Дупница към дата 30.01.2026г.

- ❖ 26 лица младежи до 29 години са били назначени по Програма Развитие на човешките ресурси 2021-2027”;
- ❖ 3 лица до 29г. са получили услуги/консултации за професионално ориентиране и развитие;

Източник: Бюро по труда -град Дупница

Младите хора предпочитат да се изявяват в неформални среди - проявяват интерес към спортни клубове, клубове по танци, самодейни състави към читалищата, извънкласни и извънучилищни форми.

В Община Сапарева баня функционират 5 читалища, като особено голяма е ролята на тези в селата, тъй като в малките населени места няма много алтернативи за осмисляне на свободното време на младежите. В тях съществуват любителски колективи и клубове по танци, в които младите хора успешно пресъздават народните традиции и се превръщат в носители на нематериалното културно наследство.

5. Младежка престъпност

На територията на община Сапарева баня рисковото и девиантно поведение на младото поколение се контролира от Инспектор детска педагогическа стая при РПУ гр. Дупница, Местна комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни. Взаимодействието между отделните институции и специалистите, които работят в тях е насочено към осъществяване на корекционно- възпитателна работа и професионална подкрепа на агресивни деца, деца в риск и други насочени от отдел „Закрила на детето“ - гр. Сапарева баня, училищни ръководства и комисии.

Като цяло има тенденция през последните години за страната на увеличаване броя на младежи с рисково поведение и отклонение от моралните и правните норми. Зачестяват случаите на противообществени и противоправни прояви сред младите хора от по- ниските възрастови групи. В община Сапарева баня са единици проявите на младежка престъпност.

III. ЦЕЛЕВА ГРУПА

Общинският план за младежта на Община Сапарева баня е насочен към младите хора от 15 до 29 години, без разлика в техните образователни, социални, имуществени, политически и етнически убеждения.

IV. ВИЗИЯ

Подобряване качеството на живот на младите хора в Община Сапарева баня и на условията за успех на всеки млад човек чрез устойчиви механизми за инвестиране в младежта като значим социален капитал и за мобилизиране потенциала на младите хора.

УПРИОРИТЕТИ И СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБЩИНСКАТА ПОЛИТИКА ЗА МЛАДЕЖТА

Широкият обхват на темите, които вълнуват и въпросите, които стоят пред младите хора, налага многосекторен подход за създаване и изпълнение на Общинския годишен план за младежта. В този смисъл той не може да бъде добре разработен документ и да отбележи напредък, ако в него не са заложени мерки и

дейности, които обуславят успешно партньорство между всички сектори, свързани с живота на младите хора. Ето защо настоящата програма се основава на традиционното сътрудничество и залага мерки за по-добра координация в сфери като образование, трудова заетост, социално включване, здравеопазване, етническа толерантност, младежко доброволчество, равнопоставеност на половете, конкурентоспособност. В изпълнение на Националната стратегия за младежта многосекторният подход следва своето логическото развитие на регионално, областно и общинско ниво чрез целенасочени секторни политики и конструктивен диалог за формулиране, изпълнение и оценка на младежките политики.

Доктрината на ЕС за младежта изведе 5 основни приоритета, които са базови и за настоящия Общински годишен план за младежта:

Участие
Информация
Неформално образование
Доброволчески дейности
По-добро разбиране и познаване на проблемите на младежта

В тази връзка Общинският годишен план за младежта предвижда дейности за:

- ❖ Организация на свободното време;
- ❖ Информационни и консултантски услуги в подкрепа на личностното, общественото и карьерното развитие на младежта;
- ❖ Дейности, насочени към подкрепа на младежите за успешната им трудова и житейска реализация;
- ❖ Дейности в подкрепа на младежкото доброволчество;
- ❖ Предоставяне на повече възможности за участие на младите хора в обществения живот, във вземането на решения за развитието на региона, общината и общността;
- ❖ Пълноценно участие на младежта при формиране на дългосрочни общински стратегии, разработване и изпълнение на ключови за Община Сапарева баня проекти;
- ❖ Прилагане на метода „Открита координация“, дефиниран от Съвета на Европа в Европейския пакт за младежта за ръст и развитие на знанията, мобилността, заетостта и социалното включване на младите европейски граждани;
- ❖ Осигуряване на информираност във всички сфери и аспекти на общественоекономическия живот на младежите в общността;
- ❖ По-добри условия и повече възможности за достъп на младежите до неформално образование и форми за учене през целия живот;
- ❖ Създаване на равни възможности за интелигентен растеж, устойчиво развитие и социално приобщаване на младите хора;
- ❖ Подкрепа на младежки инициативи и кампании, посветени на значими за общността каузи, насърчаване на доброволческите дейности;
- ❖ Насърчаване на предприемачеството сред младите хора, по-лесен път за иновациите и високотехнологичните решения във всички сфери на техния професионален и личен живот;
- ❖ Инвестиране в младите хора и мобилизиране на техния потенциал, което рефлектира в ръста на общественоекономическото развитие;

- ❖ Въвеждане на стандарти за ключови компетентности, дефинирани от Европейската референтна рамка, които обуславят повишаване на качеството на живот и личностното израстване на младите хора.
- ❖ Създаване на младежки съвет за изпълнение на националните приоритети и регионалните политики за развитие на младите хора, насърчаване на тяхната активна гражданска позиция;
- ❖ Насърчаване на взаимната солидарност и разбиране между обществото и младите хора.

VI. ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ НА ГОДИШНИЯ ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА

Съответствие:

Принципът на съответствие предполага логическа свързаност на общинския план с националните програмите и услугите за младежи, както и с европейските и международни стратегически документи за младежта:

- ❖ Национална стратегия за младежта (2021-2030);
- ❖ Стратегия ЕВРОПА 2020 за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж;
- ❖ Ревизирана Европейска харта за участието на младите хора в живота на общините и регионите, приета от Съвета на Европа;
- ❖ Хартата за правата на човека;
- ❖ Конвенцията за правата на детето на ООН;
- ❖ Европейски пакт за младежта;
- ❖ Европейска конвенция за правата на човека и основните свободи;
- ❖ Бяла книга „Нов тласък за европейската младеж" на ЕК;
- ❖ Препоръка 1437(2000) на Парламентарната асамблея за неформалното образование;
- ❖ Препоръка 1585(2002) на Парламентарната асамблея за младежки политики и ролята на регионалните младежки съвети;
- ❖ Препоръка 1844(2008) на Парламентарната асамблея за новия дневен ред на Съвета на Европа за младежките политики;
- ❖ Препоръка Rec(2006) 1 на Комитета на Министрите на Съвета на Европа към държавите членки за ролята на националните младежки съвети в развитието на младежката политика и стандартите, установени в Европейската харта за участието на младите хора в живота на общините и регионите;
- ❖ Стратегията за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства (2015-2020);
- ❖ Национален план за интегриране на деца със специални образователни потребности и/или хронични заболявания в системата на народната просвета;
- ❖ Програмата за развитие на образованието, науката и младежките политики ;
- ❖ Стратегия по заетостта на Република България 2021-2030 г.

Законосъобразност

Принципът на законосъобразност дефинира съответствие и релативност на годишния общински план за младежта с резолюции, рамкови програми и стратегически документи на ЕС, закони и подзаконов актове на РБългария, и общинската нормативна уредба:

- ❖ Закон за младежта (Изм. ДВ, бр. 68/02.08.2013 г., в сила от 02.08.2013 г.);
- ❖ Закон за висшето образование (Изм.ДВ.бр.102 от 21 Декември 2012г.);
- ❖ Закон за народната просвета (изм. и доп. ДВ, бр.102 от 21 Декември 2012г.);
- ❖ Закон за закрила на детето (Изм. ДВ. бр.40 от 29 Май 2012г.);
- ❖ Закон за насърчаване на заетостта (Изм. ДВ, бр.7 от 24 Януари 2012г.);
- ❖ Стратегия за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства (2004-2015);
- ❖ Националната стратегия за младежта (2021-2030);
- ❖ Национален план за интегриране на деца със специални образователни потребности и/или хронични заболявания в системата на народната просвета;
- ❖ Стратегия по заетостта на Република България 2021-2030 г.
- ❖ Рамковата програма за интегриране на ромите в българското общество (2010-2020);
- ❖ Договорът от Лисабон (1 Декември 2009);
- ❖ Стратегия ЕВРОПА 2020 за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж;
- ❖ Резолюция (2009/С311/01) относно обновена рамка за европейско сътрудничество по въпросите на младежта (2010-2018);
- ❖ Ревизирана Европейска харта за участието на младите хора в живота на общините и регионите, приета от Съвета на Европа;
- ❖ Хартата за правата на човека;
- ❖ Конвенцията за правата на детето на ООН.

Недискриминация, обществена солидарност и толерантност

Този принцип дефинира стил и мерки за насърчаване на равните възможности и приемането на различията между младите хора. Той концентрира специално внимание върху толерантността към всички социални и възрастови групи на обществото, равенство между половете, равен достъп до информация, образование, здравни грижи и работа за всички групи младежи.

Ефективност, прозрачност и икономичност

Този принцип задава стандарти за очакваните резултати и индикира нивото на реализираните младежки проекти и инициативи в условията на финансова рамка с ограничен ресурс, при прозрачни процедури, открита администрация, отворен дискуссионен процес в общността, зачитане на обществените обсъждания, приемане и прилагане на конструктивните предложения.

Децентрализация

Принципът на децентрализация предполага фокус върху регионалните политики за младежта и местните инициативи, провокирани и осъществени от спецификата и потребностите на младите хора в местната общност.

Многосекторен подход

Принципът предполага свързващи и координиращи мерки и отношения, които обуславят успешно партньорство между всички сектори, свързани с живота на младите хора.

Иновативност

Този принцип ориентира годишния общински план за младежта към новаторство, модерни подходи, високи технологии, интерактивни техники в процеса на дефиниране на приоритетите, планиране и изпълнение на дейностите за подобряване на младежкото включване в живота на общността, повишаване на стандарта на живот на младите хора и насърчаване на активността им за младежки проекти и инициативи.

Професионализъм

Този принцип залага отговорно, професионално отношение към разработването на стратегически документи, свързани с развитието на младежката общност, в които се определят потребностите на младите хора, дефинират се приоритети за тяхното бъдеще на територията на Община Сапарева баня и въз основа на това се създават условия и нови възможности за учене, развитие, усъвършенстване и реализиране на пазара на труда.

Надграждане

Този принцип предполага доразвиване, логическо продължение и усъвършенстване на съществуващи добри практики, опит, инициативи и услуги за младите хора в Община Сапарева баня.

Формиране на мрежа от партньорства

Принципът на партньорските мрежи е ключов за успешното реализиране на заложените дейности в годишния общински план за младежта на местно, регионално и национално ниво с участието на всички заинтересовани страни.

VII. НАПРАВЛЕНИЯ И ДЕЙНОСТИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПОЛИТИКАТА ЗА МЛАДИТЕ ХОРА В ОБЩИНА САПАРЕВА БАНЯ

НАПРАВЛЕНИЕ 1. ПЪЛНОЦЕННО УЧАСТИЕ НА МЛАДИТЕ ХОРА В ОБЩЕСТВЕНО- ИКОНОМИЧЕСКИЯ ЖИВОТ НА ОБЩИНА САПАРЕВА БАНЯ И ПРИОБЩАВАНЕ КЪМ ОБЩОЧОВЕШКИТЕ И ДЕМОКРАТИЧНИ ЦЕННОСТИ НА ОБЩНОСТТА

Дейност 1. Насърчаване на самоорганизирането на младите хора

Задача 1. Насърчаване на младите хора да създават и развиват младежки организации чрез публични кампании за популяризиране на перспективите за 9 обществено, професионално и личностно израстване на младежите, организирани в сдружения, клубове, асоциации и други неправителствени форми.

Задача 2. Усъвършенстване на общинската нормативната уредба, свързана с дейността и развитието на младежките организации.

Задача 3. Инициативи за приобщаване към значими общински каузи на неорганизираните млади хора.

Задача 4. Популяризиране и мултиплициране на добри практики на младежка гражданска активност.

Задача 5. Публична подкрепа за реализиране на младежки кампании и младежки инициативи.

Дейност 2: Насърчаване на гражданското неформално образование и обучение

Задача 1. Популяризиране на гражданските и личностни права и обучение по защита на правата на човека с акцент върху правата на детето, недискриминацията, равнопоставеността между половете и трудовите права на младите хора.

Задача 2. Обучение на младежки лидери.

Дейност 3: Осигуряване на ефективно представителство на интересите на младите хора във формирането, изпълнението и оценката на секторните политики на общинско ниво

Задача 1. Окуражаване на младите хора да участват в управлението на местно, ниво и в гражданския контрол върху дейността на местната администрация, включително и чрез кампании за връщане на доверието на младите хора в публичния сектор .

Задача 2. Насърчаване на създаването и развитието на младежко представителство чрез гарантиране на демократично устройство, представителност и публичност. осигуряване на младежко представителство при вземане, изпълнение и оценка на решения, свързани с младите хора на територията на Община Сапарева баня.

Задача 3. Стимулиране на участието на младите хора и техните организации в опазването, подобряването и управлението на природното богатство.

Задача 4. Организиране на кампании и инициативи по актуални теми и в изпълнение на политиките на Европейския съюз, Съвета на Европа и ООН по отношение на младите хора.

*НАПРАВЛЕНИЕ 2. ИНФОРМИРАНИ МЛАДИ ХОРА, РАВНОПОСТАВЕН ДОСТЪП
ДО КАЧЕСТВЕНИ УСЛУГИ И ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА РАЗВИТИЕ*

Дейност 1. Формиране на общинска информационна политика за трайна интерактивна връзка и диалогичен информационен поток от и към младите хора в общината

Задача 1. Предлагане на качествени информационни услуги на младежите в Община Сапарева баня с актуална, систематизирана и достъпна информация, която в максимална степен удовлетворява диапазона на техните потребности.

Задача 2. Организиране на информационни дни за младежи и младежки организации в Община Сапарева баня за легитимиране и вписване в Националната информационна система за младежта.

Задача 3. Запознаване на младите хора с публичните институции и с правата им като част от местната общност, като граждани на Република България и на Европейския съюз.

Задача 4. Насърчаване и подкрепа за развитието на ЕВРОДЕСК като активна европейска информационна мрежа, която съдейства за обмена и разпространението на безплатна информация и консултирането на широк кръг млади хора, младежки работници и младежки организации.

Задача 5. Развитие на местни интерактивни подходи за връзка и обмен на актуална информация, насърчаване на младежкото предприемачество в тази сфера.

Дейност 2. Развитие на консултантските услуги в помощ на младите хора в Община Сапарева баня

Задача 1. Изграждане на младежки център за интегрирани услуги при открита възможност за безвъзмездно финансиране.

Задача 2. Публично подпомагане и предлагане на консултантски услуги в подкрепа на личностното развитие на младите хора в Община Сапарева баня за развитие на жизнени умения, социално включване и обществена активност.

Задача 3. Публично подпомагане и предлагане на консултантска помощ за семейно планиране и развитие на устойчиви семейни модели сред младите хора в Община Сапарева баня, включително и за развитие на умения за добро и отговорно родителство.

Задача 4. Публично подпомагане и предлагане на услуги за организиране на свободното време на младите хора в Община Сапарева баня чрез форми за култура, изкуство и неформално обучение.

Задача 5. Насърчаване и подпомагане на публично-частните партньорства и социално предприемачество в Община Сапарева баня за предоставяне на услуги за развитие на младите хора.

Задача 6. Подобряване и улесняване на достъпа на младите хора до интернет и електронно съдържание в местното училище и читалища на територията на общината.

Задача 7. Създаване на мрежата и насърчаване развитието на доставчици на услуги за младите хора - професионални консултанти, търговски дружества,

кооперации, юридически лица с нестопанска цел, читалища, културни институти, спортни организации, организации за социален туризъм, бизнес центрове.

НАПРАВЛЕНИЕ 3. НАСЪРЧАВАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА АКТИВНОСТ И КАРИЕРНОТО РАЗВИТИЕ НА МЛАДИТЕ ХОРА

Дейност 1. Осигуряване на по-добър общественоеикономически климат за подобряване на качеството на средното образование и навлизане на неформалното обучение като част от образователния процес. Насърчаване на ученето през целия живот, в съответствие с потребностите на пазара на труда.

Задача 1. Насърчаване на работодателите да осигуряват възможности за повишаване на квалификацията на млади работници и служители;

Задача 2. Засилване на ефективността на връзките между образователните институции и бизнеса за улесняване на прехода от образование към заетост;

Задача 3. Насърчаване на изследователския интерес на учениците и студентите чрез участие в различни проекти.

Дейност 2. Осигуряване на достъп до професионално образование и обучение на младежи в неравностойно положение - младежи със специални образователни потребности, младежи в социален риск или отпаднали от образователната система

Задача 1. Окуражаване на работодателите, средното училище, обучителните центрове да развиват дейности за приобщаване, личностно развитие и професионални перспективи за със специални образователни потребности, младежи в социален риск или отпаднали от образователната система.

Задача 2. Насърчаване на сътрудничеството и възможностите за срещи между работодателите, средното училище, обучителните центрове и академичната общност по въпроси за професионалната и житейска реализация на младежи в неравностойно положение или друг социален риск.

НАПРАВЛЕНИЕ 4. СТИМУЛИРАНЕ И ПОПУЛЯРИЗИРАНЕ НА НЕФОРМАЛНОТО ОБРАЗОВАНИЕ СРЕД МЛАДИТЕ ХОРА В ОБЩИНА САПАРЕВА БАНЯ

Дейност 1. Развитие на младежка организация по неформално образование

Задача 1. Развитие на организация „Младежки парламент“ с представители от местното училище в Сапарева баня с фокус към интересите на младите хора в различните области: образование, култура, спорт, екология, здравеопазване, неформално обучение.

Целта на тази структура е да бъде представителен орган на младите хора в град Сапарева баня, да работи съгласно Ревизираната европейска харта за участието на младите хора в живота на общините и регионите и Бялата книга за младежта. Младежите осъществяват проучвания и анкети, реализират кампании, инициират

кръгли маси и дискусии, и провеждат срещи с представители на властта. Членовете на младежкия парламент участват в национални срещи на младежките парламенти.

Дейност 2. Реализиране на обучения, кампании и дискусийни форуми за реализиране на интелигентен растеж и социално приобщаване

Задача 1. Организиране на срещи с младежи от средното училище, инициирани от специалистите на общината и други специализирани институции на теми като: правата на детето, държавна власт и държавна политика, местна власт и местно самоуправление за запознаване на младите хора с публичните институции и с правата им като част от местната общност, като граждани на Република България и на Европейския съюз.

Задача 2. Организиране на кръгли маси и младежки брейн-сторм кампании за ключови въпроси на младежкото развитие и глобалните проблеми на местната общност и човечеството.

Задача 3. Предоставяне на актуална и систематизирана информация за възможности за финансиране на младежки идеи и инициативи.

Задача 4. Насърчаване на активност, взаимодействие и двустранни инициативи между младежите и културните институции на територията на Община Сапарева баня.

НАПРАВЛЕНИЕ 5. РАЗВИТИЕ НА МЛАДЕЖКО ДОБРОВОЛЧЕСТВО

Дейност 1: Развитие на доброволчеството сред младите хора като движеща сила за личностно развитие, мобилност, учене, социално сближаване, солидарност между поколенията и формиране на гражданско самосъзнание.

Задача 1. Създаване на повече доброволчески възможности за младите хора, особено за трансгранична мобилност чрез по-пълно използване на средствата от новите програми и инициативи на ЕК „Младежта в движение“, „Гаранция за младежта“ и „Възможности за младежта“.

Задача 1. Присъединяване и осигуряване на прилагането на Европейската конвенция за насърчаване на транснационална дългосрочна доброволческа служба за младежи на Съвета на Европа.

Задача 3. Насърчаване и подпомагане на участието на българските младежи в международното младежко доброволчество.

Дейност 2. Гарантиране правата на младите доброволци

Задача 1. Правно регулиране на статута на младите доброволци. Закрила от възлагане на дейности, които оказват или могат да окажат вредно или опасно влияние върху тяхната психика и здраве.

Задача 2. Осигуряване на подходящо обучение и квалификация за младите доброволци, свързани с извършваните от младежите доброволчески дейности.

Дейност 3. Популяризиране на доброволчеството

Задача 1. Удостоверяване и признаване на обучението, опита и уменията, получени от младите хора по време на доброволческата дейност.

Задача 2. Въвеждане и поддържане на добри практики за набиране и обучение на млади доброволци, за стимулиране, оценка и признание на постиженията им.

Задача 3. Въвеждане на „доброволческа книжка“ като официален удостоверителен документ за обстоятелствата, свързани с доброволческата дейност на младите хора.

НАПРАВЛЕНИЕ 6. ПО-ДОБРО РАЗБИРАНЕ И ПОЗНАВАНЕ НА ПРОБЛЕМИТЕ НА МЛАДЕЖТА

Дейност 1. Развитие на межкултурния и международния диалог на младите хора в Община Сапарева баня с европейската и световна младежка общност

Задача 1. Стимулиране и развитие на международния диалог между младите хора и създаване на условия да изграждат умения за работа в мултикултурна среда.

Задача 2. Създаване на условия за опознаване на отделните етнически общности и техните култури за стимулиране на толерантност, разбирателство, взаимодействие и диалог между общностите.

Задача 3. Насърчаване на мобилността на младите хора в страната и в чужбина;

Задача 4. Популяризиране на европейското сътрудничество в младежката сфера.

Задача 5. Стимулиране и подпомагане на участието на българските младежи в международни и европейски младежки движения.

Задача 6. Насърчаване и подпомагане на приобщаването на младите хора към европейското гражданство и изучаването на европейски езици и култури.

Дейност 2. Подобряване на възможностите за реализиране на социалните и творческите умения на младите хора според техните интереси, цели и потребности с насърчаване на младежката инициативност, творчество и изява

Задача 1. Предоставяне на повече и по-добри условия за развитие на таланта, творческите умения и културното изразяване на младите хора.

Задача 2. Подкрепа на младите дебютанти в изкуствата

Задача 3. Насърчаване и подпомагане на талантливите млади хора в областта на изкуството, науката, спорта.

Задача 4. Подкрепа на талантливи млади хора с интерес към хуманитарните, инженерните науки и високите технологии, улесняване на достъпа на младежите до иновации, новости и интерактивни комуникации.

Дейност 3. Насърчаване на здравословния начин на живот сред младите хора

Задача 1. Превенция на факторите, които създават риск за здравето на младите хора.

Задача 2. Разработване и разпространение на здравна информация, съобразена с нуждите на младите хора чрез мобилизиране на младежките информационни мрежи.

Задача 3. Утвърждаване на здравословния начин живот сред младите хора чрез партньорски кампании на младежи, здравни специалисти, доброволчески и спортни организации на територията на Община Сапарева баня.

Задача 4. Ефективно прилагане на Насоките на ЕС за физическата дейност на младите хора, особено сред младежите с увреждания.

Задача 5. Прилагане на съвременни форми на здравно образование в средното училище и насърчаване на здравната просвета в читалищата, спортните и младежките организации.

Задача 6. Развитие на подхода „Връстници обучават връстници“ за повече доверие при формирането на нагласи и придобиване на умения за здравословен начин на живот, безопасно поведение и игнориране на рискови за здравето навици.

Задача 7. Повишаване на сексуалната култура на младите хора.

Задача 8. Подобряване на достъпа на младежите до съвременна научна информация, качествени консултантски и здравни услуги, свързани със сексуалното и репродуктивно здраве.

Дейност 4. Превенция на социалното изключване на млади хора в неравностойно положение

Задача 1. Повишаване на уменията за адаптация и пригодността за трудова заетост на младежите в неравностойно положение. Въвеждане на изнесени/мобилни форми на младежка работа.

Задача 2. Подобряване качеството на социалните услуги за млади хора и извеждането им от специализирани институции в семейна или подходяща приемна среда, осигуряване на подкрепа за тяхното пълноценно интегриране във всички области на обществения живот.

Задача 3. Ограничаване на приемствеността на социалното изключване между поколенията.

Задача 4. Насърчаване съпричастността на младите хора към политиките за социално включване.

VIII. ОРГАНИЗАЦИЯ И КООРДИНАЦИЯ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

Основните принципи за постигане на целите са посочени в Национална стратегия за младежта 2021-2030г. , които ще се използват в реализирането на дейностите в настоящата програма:

- Реализирането на дейностите изискват съвместни усилия на всички отговорни субекти;

- Постигнатите резултати да се базират на съчетаване на обществената активност с общинската и държавната политика за младежта;

- При работа с младите хора да се прилагат европейски принципи, норми и стандарти;

- Организирането и изпълнението на дейностите да е съобразено с действащата нормативна уредба.

Средствата за реализиране на плана се осигуряват в рамките на бюджета на общината, средства от проекти и дарения.

Общинска администрация си сътрудничи с териториалните структури на централни държавни органи и гарантира участието на младите хора при формулирането, изпълнението и отчитането на общинските политики за развитие на младежта.

IX. КОНКРЕТНИ ДЕЙНОСТИ В ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ГОДИШНИЯ ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА 2026 Г.

Наименование на дейностите	Срок/ Период	Отговорни Институции
Участия в програми за финансиране на младежки дейности през новия програмен период 2021-2027г.	постоянен	Община Сапарева баня
Информационни и обучителни кампании за повишаване на младежката информираност	постоянен	Община Сапарева баня
Подпомагане развитието на млади таланти, спортисти, деца в неравностойно положение	постоянен	Община Сапарева баня
Участие на младежи от общината в организирането на общински, национални и международни мероприятия/фестивали, спортни първенства и други/ на територията на общината	постоянен	Община Сапарева баня
Организиране на стажантски програми за придобиване на административни умения и управленски опит в публичния сектор	постоянен	Община Сапарева баня
Организиране на дискуссионни форуми, свързани с актуални въпроси за развитието на младите хора	постоянен	Община Сапарева баня
Развитие и популяризиране на ЕВРОДЕСК и интерактивни форми на информационен обмен	постоянен	Община Сапарева баня
Създаване на условия за системни спортни занимания на деца и младежи в свободното време	постоянен	Община Сапарева баня, СУ,ОДЗ
Организиране на танцови школи и школи по пеене	постоянен	Община Сапарева баня, читалища, Клуб на жената „От извора“, частни организации
Подкрепа на доброволчески дейности	постоянен	Община Сапарева баня, читалища

Отбелязване деня на влюбените	м. февруари	Община Сапарева баня, училище
Отбелязване Деня на „Баба Марта“	м. март	Община Сапарева баня, СУ, ОДЗ Сапарева баня
Ден на спонтанните дейности, свързани с доброта и грижа за околните - доброволческа акция в помощ на възрастните хора	м. март м. септември	Община Сапарева баня, СУ
Отбелязване Денят на Земята	м. април	Община Сапарева баня, СУ
Образователна среща на тема: "Анорексия, булимия и други хранителни разстройства при младите момичета"	м. април	Община Сапарева баня, РЗИ, СУ
Кампания по засаждане на дръвчета и грижа за природата	м. април	Община Сапарева баня, общинско лесничество, СУ
Кампания, свързана с информиране на младежи за свободни работни места, квалификационни курсове и програми за заетост	постоянен	Община Сапарева баня, ДБТ-Сапарева баня
Кампания по повод Световния ден за борба с пулонопушенето	м. май	Община Сапарева баня, РЗИ
Майски общински празници	м. май	Община Сапарева баня, СУ, читалища и местни фолклорни групи
Кампания „Да изчистим Сапарева баня за 1 ден“	м. май	Община Сапарева баня, СУ, читалища, хотелиери, граждани
Организиране на спортни мероприятия за отбелязване на 17 май - Ден на българският спорт и награждаване на местни изявени спортисти	м. май	Община Сапарева баня, СУ, Клуб по биатлон „Сапарева баня“
Образователни и информационни кампании, кръгли маси за превенция на употреба на наркотични вещества и утвърждаване на здравословен начин на живот между младежи и институции	м. юни	Община Сапарева баня, РЗИ, СУ
Организиране на семинари за личностно развитие	м. юни	Община Сапарева баня, частни организации, психолози
Популяризиране на Европейските институции сред младите хора	м. юли	Община Сапарева баня, СУ, ОИЦ -Кюстендил
Организиране на лектори за повишаване на сексуалната и здравна култура на младежите от общината, семейно консултиране	м. юли м. октомври	Община Сапарева баня, СУ, РЗИ, частни организации
Подпомагане на младежки инициативи свързани с отбелязването на 12 август - Международен ден на младежта	12 август	Община Сапарева баня, СУ, читалища
Организиране на кръгла маса с представители на институции, работещи с деца и младежи по проблемите с насилието и агресията сред младите хора	м. август	Община Сапарева баня, РЗИ, СУ, ОДЗ, отдел „Закрила на детето“ - Сапарева баня

Ден на отворените врати- „Държавен служител за един ден" - кампания за популяризиране на местното самоуправление в община Сапарева баня и общински съвет	м. август	Община Сапарева баня, СУ
„На Halloween парти"	31 октомври	Община Сапарева баня, СУ
Превантивни кампании за пътна безопасност	постоянен	Община Сапарева баня, РУ Сапарева баня
Отбелязване на Световния ден за трафика на хора - информационна кампания и конкурс за рисунка	м. октомври	Община Сапарева баня, училище
Световен ден на интензивното ходене	м. октомври	Община Сапарева баня, СУ, Клуб по биатлон „Сапарева баня"
Организиране на образователна кампания - хуманно отношение към животните и доброволчески акции	м. ноември	Община Сапарева баня, СУ, НПО-та
1 декември - Световен ден за борба срещу СПИН - провеждане на разяснителна кампания	м. декември	Община Сапарева баня, СУ, РЗИ
Коледна благотворителна акция	м. декември	Община Сапарева баня, СУ, читалища
Създаване на младежка организация	постоянен	Община Сапарева баня, СУ

Х. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

- ❖ Намаляване дела на преждевременно напусналите училище;
- ❖ Увеличаване дела на младите хора със завършено висше образование;
- ❖ Увеличаване на коефициента на заетост на младите хора на възраст 15 -24 години, включително и сред младите хора с увреждания;
- ❖ Намаляване на коефициента на безработица на младите хора на възраст 25-29 години, включително и сред младите хора с увреждания;
- ❖ Представителство на младите хора в местното самоуправление и в обществения живот ;
- ❖ Повишена активност и участие на младите хора в младежки и международни обмени;
- ❖ Успешна професионална и социална реализация на младите хора;
- ❖ Създаване на добри условия за осмисляне на свободното време на младежите;
- ❖ Активно участие в социални и културни организации и проекти, осигуряващи формирането на гражданско общество;
- ❖ Увеличаване на броя на младежките инициативи;
- ❖ Повишаване нивото на информираност и придобити знания и умения за здравословен начин на живот;
- ❖ Повишаване на активната гражданска позиция и включване на младите хора в дейности по превенция на зависимостите;
- ❖ Намаляване на броя на правонарушенията, извършвани от млади хора;
- ❖ Повишаване на активността и участието на младите хора в международни образователни програми, проекти и инициативи;
- ❖ Активизиране на участието на младите хора при решаване на младежките проблеми;

- ❖ Създаване на условия за подкрепа и реализиране на младежки кампании и инициативи;
- ❖ Увеличаване на броя на доброволците в Община Сапарева баня;
- ❖ Повишена информираност и активност на младите хора във връзка с превенцията на насилията, агресията и училищния тормоз.

XI.ИНДИКАТОРИ ЗА ЕФЕКТИВНОСТ НА ОБЩНСКИ ГОДИШЕН ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА' 2026:

- ❖ Брой създадени младежки организации за интегрирани младежки услуги на територията на Община Сапарева баня;
- ❖ Брой и вид предоставени информационни услуги в резултат на общинския годишен план за младежта в Община Сапарева баня;
- ❖ Брой и вид проведени обучения на територията на Община Сапарева баня;
- ❖ Брой идентифицирани и използвани в младежката работа методи и подходи
- ❖ Брой осъществени срещи и конференции с участието на младежи;
- ❖ Брой и вид проведени информационни кампании с участието на младежи;
- ❖ Брой участници в обучения, проведени в резултат на общинския годишен план за младежта в Община Сапарева баня;
- ❖ Брой и вид обучителни програми за повишаване на капацитета на младежките работници;
- ❖ Брой и вид младежки инициативи с участието на млади от Община Сапарева баня;
- ❖ Брой млади доброволци участници в различни инициативи в Община Сапарева баня и в по-широк териториален обхват ;
- ❖ Брой и тип организации/институции на територията на Община Сапарева баня, приемащи доброволци;
- ❖ Брой и вид обучителни програми за работа с млади доброволци в Община Сапарева баня;
- ❖ Брой, вид и честота на предоставянето на консултации на млади хора в Община Сапарева баня;
- ❖ Брой и вид кампании и инициативи, проведени резултат на общинския годишен план за младежта в Община Сапарева баня;
- ❖ Брой млади хора участвали в различни кампании и инициативи;
- ❖ Брой иновативни и креативни методи и подходи за реализация на кампании и инициативи, провокирани от общинския годишен план за младежта в Община Сапарева баня;
- ❖ Брой и вид послания, разпространени чрез младежките кампании, в резултат на общинския годишен план за младежта в Община Сапарева баня;
- ❖ Брой млади хора от малките населени места в Община Сапарева баня, получили услуги в резултат на дейностите, описани в общинския годишен план за младежта.

XII. ДЕЙСТВИЯ ПО НАБЛЮДЕНИЕ, ОЦЕНКА И АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА

Контролът по изпълнението на програмата се осъществява от кмета на Община Сапарева баня.

Общинският план за младежта - 2026 година е разработен въз основа на планираните инициативи от Общинска администрация, местното училище и читалищата на територията на община Сапарева баня. В периода на реализация на дейностите, наблюдението на плана и координацията между ангажираните институции ще бъде осъществявана от експерти на общинска администрация и в резултат ще бъде изготвен годишен отчет за реализираните инициативи, който ще се представя в Областна администрация - Кюстендил.

Планът е отворена система и подлежи на промени през годината при постъпване на предложения и идеи за младежки мероприятия и дейности.

XIII. ИЗТОЧНИЦИ НА ФИНАНСИРАНЕ

Източниците на финансиране за изпълнение на дейностите заложи в Плана са в рамките на одобрения бюджет на община Сапарева баня, средства от проекти по различни оперативни програми на Европейския съюз, дарения от физически и юридически лица.

XIV. ОСИГУРЯВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ НА ПЛАНА

Общинският план за младежта ще бъде публикуван на интернет страницата на община Сапарева баня.

Настоящият План е приет с Решение №.....по Протокол №..... от проведено заседание на Общински съвет - Сапарева баня нагод.